

MICHEL GARCIA, DE VERFFLUISTERAAR

Michel Garcia was in 2012 in Nederland en verzorgde 2 maal 3 daagse verfworkshops met plantaardige verven, waaronder Indigo. Deze meester-verver en bevlogen docent die zijn ontdekkingen graag wil delen is onvermoeibaar in het delen van zijn kennis over pigmenten, chemie en biologie. Ik vroeg hem om een interview dat we tussen de bedrijven door voerden.

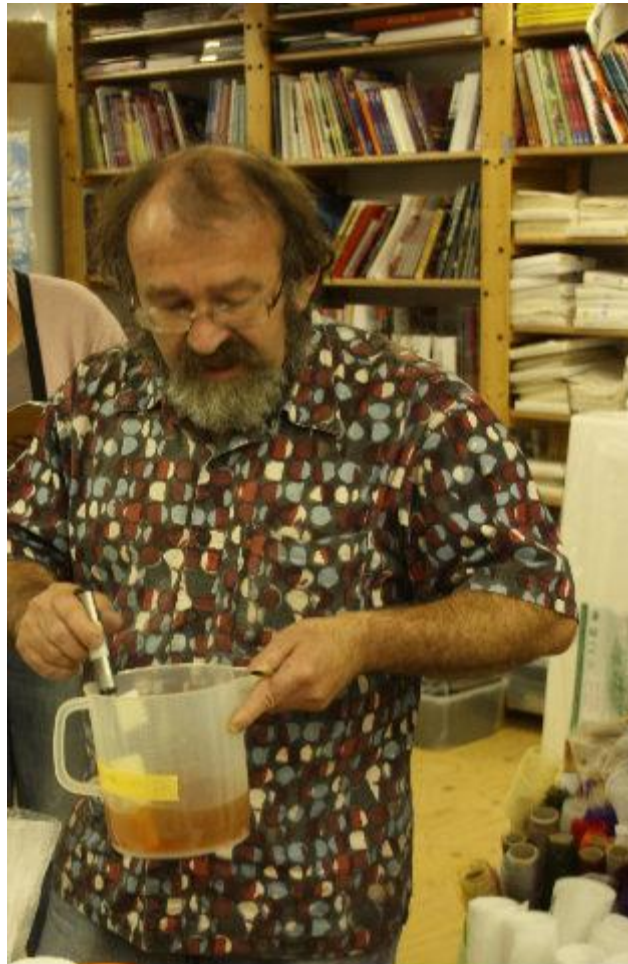


Michel Garcia en Indigo

Geboren in Marokko uit Spaans-Franse ouders verhuisde hij naar Zuid Frankrijk waar planten als Sumac en Eucalyptus in weelde groeien. Hij herinnert zich logeerpartijtjes met neven en nichten bij een oom die natuurlijk geverfde tapijten uit Marokko verzamelde om deze voor het nageslacht te bewaren, nadat de Fransen zich uit het land hadden terug getrokken. Deze oom waarschuwde het jonge grut om vooral voorzichtig te zijn met de tapijten en jaren later begreep Michel waarom de oom zo streng was geweest.

Als stukadoor verdiende Michel zijn brood in Zuid Frankrijk. Zijn belangstelling voor planten, chemie en pigmenten bracht hem ertoe dit in zijn vrije tijd te bestuderen. Hij wilde vooral weten waarom de dingen werken zoals ze werken en daarvoor moest hij doordringen tot de kern van mineralen, zouten en planten. In de jaren tachtig besloot Michel zijn stucadoorsleven aan de wilgen te hangen en zich te concentreren op plantaardige verftechnieken. Dit was het begin van zijn experimenten met Indigo, Meekrap, Wouw, Cochenille en andere duurzame verven. En niet alleen het verven maar een belangrijk onderdeel van zijn onderzoek en experimenten gelden tevens voor discharge- en resistpasta's gebaseerd op natuurlijke en duurzame ingrediënten die het verven en printen op textiel, talloze mogelijkheden geven. Hij bestudeerde verftechnieken uit het achttiende en negentiende eeuw, die technieken die nog niet door de chemische vervangen waren. In 1989 richtte hij de Colour Garance op, een vereniging die ervoor zorgt jonge kunstenaars en oudere kunstenaars die met plantaardig materiaal verven samen te brengen en van elkaar te leren. In 2002 richtte hij een botanische tuin in met verfplanten op Chateau de Lauris en droeg dit in 2006 over aan anderen zodat hij zich meer en meer kon toelagen op zijn experimenten en het doorgeven van

zijn kennis. Drie boeken en inmiddels 2 dvd's heeft Michel op zijn naam staan: *De la Garance au Pastel, le jardin des teinturier. Couleurs végétales, teintures, pigments et encres. Plantes colorantes, teintures végétales* en de dvd's *Natural Dye Workshop I, Colors of Provence using sustainable methods* en *Natural Dye Workshop II, colors of the Americas*. Hij geeft workshops en lezingen over de hele wereld.



“ Ik leer nog dagelijks bij”, zegt Michel Garcia bescheiden als we tussen de verfbeurten door samen een sigaret roken in de tuin. Zijn kennis komt van binnenuit. Datgene wat hij overdraagt aan zijn leerlingen komt uit een diep begrip van de natuur. “ Als je iets wilt weten ”, vervolgt hij, “ moet je eigenlijk diep van binnen begrijpen, waarom de dingen werken zoals ze werken”. Dat is volgens Garcia het geheim van verven. Weten wat je doet en waarom iets zó reageert en niet anders, is een eerste stap naar het assimileren van je kennis. “ Ben niet bang voor chemie”, onderwijst hij ons als hij chemische formules opschrijft. Chemie is een belangrijk onderdeel van het duurzame botanische verven.

Michel is een pionier en heeft deuren geopend die lang gesloten zijn gebleven. Zijn Indigo kuipen zijn inmiddels bekend over de hele wereld. Hij geeft ons de ingrediënten voor 3 verschillende Indigo kuipjes, die verschillende gradaties van het Indigo blauw geven. “ Het geheim zit ‘m eigenlijk in het stukslaan van de indigo”, vertelt Michel en dat doet hij op een ingenieuze en toch zo eenvoudige manier. Indigo in een plastic potje, gevuld met water en knikers, wordt grondig door elkaar geschud en toegevoegd. De kuipen zijn lang houdbaar. Na een tijdje verschijnt een natuurlijke, olieachtige afdekking die de kuip zuiver houdt.

Michel gebruikt voor zijn werk en workshops de beste verven die hij kan krijgen. “ Op deze manier stof verven gaat langzaam dus vind ik het belangrijk dat na alle moeite en tijd van het verfproces, de kleuren zo lang mogelijk houdbaar blijven”. Wouw (geel), Indigo (blauw), Meekrap (rood), Krap en Cochenille (karmijnrood), allen ‘ Grand Teints’, gebruikt hij het meest. Met deze verven kunnen alle heldere secundaire kleuren verkregen worden zoals allerlei tinten groen en oranje. De volle extracten van de verven worden steeds gereduceerd zodat er lichtere tinten tevoorschijn komen en het stempelen, met bijvoorbeeld houten blokken kan beginnen. Als alles goed droog is wordt het in verschillende verfpotten gedaan. Het gesudder en wachten begint om daarna de variëteit in vele verschillende kleuren te bewonderen.

Zijn discharge- en resistpasta's zijn onsterfelijk, eenvoudig en milieuvriendelijk. Deze pasta's geven de verver ongelooflijk veel mogelijkheden. In zijn workshops zijn deze pasta's onontbeerlijk. Ze allen worden gebonden met een bepaalde soort gom en gefixeerd.



Michel legt de nadruk op geduld. Ogenschijnlijk lijkt het alsof de kleuren tevoorschijn zijn getoverd maar niets is minder waar. Alles zorgvuldig voorbereiden, schoonmaken zonder dogmatisch te zijn is zijn devies. Ben je ongeduldig dan wordt je zwaar op de proef gesteld, maar geduld levert de beste resultaten op. In deze tijd waar snelheid de norm lijkt, snakken we ook naar duurzame en langzame processen. Het verven met botanische verfstoffen is (bijvoorbeeld) een manier om geduld te leren.

Na de workshop neemt Michel verschillende groepsleden mee naar het Textielmuseum om ons boeken uit de negentiende eeuw te laten zien waar verfprocessen worden beschreven. De boeken bevatten veel voorbeelden van geverfde stoffen uit die tijd en zijn een schat aan kennis.

Michel Garcia is een beminlijke persoonlijkheid die nieuwsgierigheid als een blueprint bij zijn geboorte heeft meegekregen “ Het is mooi om te ontdekken, dat alles wat je in je leven hebt gedaan uiteindelijk naar een punt leidt en al je ervaringen kunnen samengeplaatst worden in de liefde voor planten, chemie en verven”, aldus Michel Garcia. Zijn volgende workshops, na deze en lezingen, staan al lang op de agenda.

Een man met een rijk innerlijk, een gedegen en grote parate kennis, een bevlogen docent. Een masterverver, een verffluisteraar ten voeten uit.

Alle foto's zijn van Marijke Eken©

Marijke Eken 2012 ©, www.mekenart.com